

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ
ІМ. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(УкрНДІЛГА)

вул. Пушкінська, 86, м. Харків, 61024.
E-mail: uriffm@uriffm.org.ua

Телефон +38 (057) 704-10-02
Факс +38 (057) 704-10-02

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор УкрНДІЛГА,
чл.-кор. НАН і НААН України,
д-р с.-г. наук проф.

В. П. Ткач

«09» червня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА ТРЕТЬОМУ (ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ) РІВНІ
В УКРАЇНСЬКОМУ ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ» НАУКОВО-
ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА
ТА АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г.М. ВИСОЦЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ**

Схвалено Вченою
радою УкрНДІЛГА,
протокол № 7
від 09 червня 2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні в Українському ордена «Знак Пошани» науково-дослідному інституті лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького (далі – Інститут) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556VII (зі змінами), Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами), Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами); Положення про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в УкрНДІЛГА, Положення про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА.

1.2 Цим Положенням встановлюються єдині вимоги до організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Українському ордена «Знак Пошани» науково-дослідному інституті лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького (далі – система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти).

1.3 Завдання системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Інституті щодо підготовки висококваліфікованих фахівців у галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство у відповідності до вимог ринку праці;

- створення інноваційної системи: навчання – дослідження – інновації з належним кадровим, матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням.

1.4 Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти базується на принципах:

- відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти;

- автономії Інституту – самостійності, незалежності, відповідальності в прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору та розстановки кадрів;

- системного підходу до провадження освітнього процесу;

- здійснення постійного моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- залучення здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців до процесу забезпечення якості освіти;

- відкритості інформації на всіх етапах провадження освітнього процесу та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності;

- академічної мобільності;

- академічної доброчесності.

1.5 Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачає здійснення процедур:

- розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм;
- залучення талановитої молоді на навчання в аспірантурі;
- підвищення кваліфікації наукових працівників, посилення кадрового потенціалу Інституту;
- поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової й інноваційної діяльності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів;
- створення необхідних умов для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів;
- розвиток інформаційних систем для підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення відкритості та публічності інформації про провадження освітньої діяльності в Інституті;
- створення та впровадження ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях наукових працівників і здобувачів;
- постійне підвищення якості освіти та вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до вимог законодавства та стандартів вищої освіти, професійних стандартів, а також потреб зацікавлених сторін (роботодавців).

2. ФУНКЦІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1 Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Інституту включає:

- координацію дій суб'єктів освітнього процесу в Інституті, розподіл повноважень;
- прозорість прийняття ефективних рішень на всіх управлінських рівнях;
- студентоцентрикований підхід в навчанні, викладанні й оцінюванні здобувачів;
- формування здобувачами індивідуальної траєкторії навчання;
- регулярний збір, обробку інформації щодо якості надання освітніх послуг (опитування здобувачів, викладачів, роботодавців);
- регулярний перегляд, вдосконалення освітньо-наукових програм, освітніх компонентів;
- формування навчально-методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу;
- забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення професіонального складу викладачів;
- підвищення кваліфікації викладачів;

- впровадження інноваційних підходів і методів навчання;
- забезпечення внутрішньої комунікації для учасників освітнього процесу;
- комунікації із стейкхолдерами: Радою роботодавців, випускниками аспірантури, науковими установами, закладами вищої освіти, громадськими організаціями тощо;
- комунікація з акредитаційними органами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ. ПОВНОВАЖЕННЯ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

3.1. Відповідальність за забезпеченням якості вищої освіти в Інституті покладається на керівників та підрозділи (їхні повноваження визначаються окремими положеннями):

Директор відповідає за ефективне провадження освітнього процесу в Інституті, здійснює усі повноваження, передбачені Законами України «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту» та Статутом Інституту, Положенням про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА.

Перший заступник директора з наукової роботи координує роботу проектних груп з розроблення, впровадження та реалізації освітньо-наукових програм, їх внутрішнього та зовнішнього оцінювання; груп забезпечення спеціальностей щодо забезпечення провадження освітнього процесу, групи забезпечення якості освіти, сектору підготовки наукових кадрів відповідно до цього Положення, Положення про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА, Положення про робочу програму навчальної дисципліни в УкрНДІЛГА, Положення про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА.

Вчена рада вирішує питання, пов'язані з діяльністю аспірантури, затверджує теми дисертацій здобувачів вищої освіти, призначає наукових керівників, затверджує результати атестації аспірантів, здобувачів, освітньо-наукові програми, навчальні плани, програми навчальних дисциплін за спеціальностями згідно з Положенням про Вчену раду УкрНДІЛГА, Положенням про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА.

Методична комісія проводить методичну експертизу змісту програм навчальних дисциплін, робочих програм навчальних дисциплін за спеціальністю 205 Лісове господарство, програм досліджень аспірантів Інституту: схем та методик ведення стаціонарних польових дослідів, перевірку їхнього стану на дотримання вимог чинних стандартів та правил, періодичну перевірку правильності ведення первинної наукової документації згідно з Положенням про методичну комісію УкрНДІЛГА.

Гаранти освітньо-наукових програм (керівники проектних груп) здійснюють безпосереднє керівництво роботою проектних груп та груп забезпечення спеціальностей із розроблення, провадження, реалізації освітньо-наукових програм згідно з Положенням про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА.

Проектні групи забезпечують розроблення, провадження,

супроводження освітньо-наукових програм, навчальних планів та інших документів, необхідних для відкриття та акредитації освітньо-наукових програм; координують роботи з розроблення методичного забезпечення навчальних дисциплін; беруть участь у моніторингу якості підготовки здобувачів; проводять аналіз дотримання вимог щодо кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення реалізації освітньо-наукової програми згідно з чинними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у відповідності до Положення про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА.

Групи забезпечення спеціальностей забезпечують провадження освітнього процесу в Інституті за відповідними освітньо-науковими програмами, ведення відповідного документообігу згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА, Положенням про групи забезпечення спеціальності 205 Лісове господарство в УкрНДІЛГА.

Сектор підготовки наукових кадрів згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА:

- забезпечує супровід підготовки здобувачів на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях вищої освіти;
- забезпечує методичне та організаційне забезпечення провадження освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні;
- забезпечує складання робочих навчальних планів, розкладу проведення занять, наказів щодо проведення екзаменаційної сесії;
- координує роботу груп забезпечення спеціальностей з питань підготовки здобувачів в Інституті,
- забезпечує ведення бази ЄДЕБО (внесення даних, їх актуалізація);
- координує та здійснює контроль за дотриманням ліцензійного обсягу аспірантів за освітньо-науковими програмами, виконанням навчальних та робочих навчальних планів; дотриманням розкладу навчальних занять та екзаменів; за розрахунком та виконанням навчального навантаження викладачами груп забезпечення спеціальностей;
- здійснює контроль за виконанням аспірантами індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи шляхом проведення атестацій;
- бере участь у процедурах ліцензування, розробки, моніторингу, акредитації освітньо-наукових програм, аналізі методичного забезпечення освітнього процесу; підготовці проектів положень Інституту з питань забезпечення якості освітнього процесу, планування роботи, порядку створення та організації роботи приймальної та екзаменаційних комісій;
- забезпечує передачу матеріалів для розміщення на веб-сайті Інституту.

Рада молодих вчених Інституту бере участь у періодичному перегляді освітньо-наукових програм, аналізує й узагальнює зауваження та пропозиції здобувачів щодо організації освітнього-наукового процесу, звертається до груп забезпечення спеціальностей, Вченої ради Інституту, адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення, розглядає питання надання допомоги у вирішенні соціальних проблем здобувачів, здійснює громадський контроль за

дотриманням їх прав та обов'язків згідно зі Статутом Ради молодих вчених УкрНДІЛГА, Положенням про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА.

Рада роботодавців проводить громадський контроль провадження освітньої діяльності в Інституті, зовнішнє оцінювання якості освітньої діяльності Інституту згідно з Положенням про Раду роботодавців в УкрНДІЛГА.

Група із забезпечення якості освіти проводить контроль провадження освітньої діяльності в Інституті, внутрішнє оцінювання якості освітньої діяльності Інституту. До її складу входять перший заступник директора з наукової роботи, гаранті освітньо-наукових програм, керівники груп забезпечення спеціальностей, керівники підрозділів, представники Ради молодих вчених. Пропозиції та рішення щодо покращення освітнього процесу в Інституті розглядаються в подальшому на засіданні Вченої ради Інституту.

3.2. Освітньо-наукові програми та навчальні плани розробляють проектні групи, координацію їх діяльності та контроль за виконанням вимог до їх змісту і оформлення виконує сектор підготовки наукових кадрів. Освітньо-наукові програми затверджує Вчена рада Інституту.

3.3. Програми навчальних дисциплін розглядаються на засіданні груп забезпечення спеціальностей, ухвалюються їх рішенням та затверджуються Вченою радою Інституту.

3.4. Робочі програми навчальних дисциплін розглядаються на засіданні груп забезпечення спеціальностей, ухвалюються її рішенням та затверджуються керівниками груп.

3.5. Відповідальними за провадження та виконання постійного моніторингу й перегляду освітньо-наукових програм є: групи забезпечення спеціальностей, проектна група, сектор підготовки наукових кадрів.

3.6. Відповідальні за виконання плану набору до аспірантури: приймальна комісія, завідувач сектору підготовки наукових кадрів, перший заступник директора з наукової роботи.

3.7. Відповідальні за провадження та вдосконалення системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти: групи забезпечення спеціальностей, гарант освітньо-наукової програми, сектор підготовки наукових кадрів, Рада молодих вчених.

3.8. Відповідальні за якість надання освітніх послуг викладачами навчальних дисциплін групи забезпечення спеціальностей, сектор підготовки наукових кадрів, перший заступник директора з наукової роботи.

4. СКЛАДОВІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Забезпечення якості вищої освіти в Інституті здійснюється шляхом забезпечення якості управлінських та академічних процесів, якісної підготовки здобувачів вищої освіти.

4.2. До забезпечення якості управлінських та академічних процесів в Інституті входить:

- якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- якість освітньо-наукових програм;
- якість викладання;
- якість підготовки здобувачів;
- відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за спеціальностями;
- здатність керівників різного рівня, відповідальних за провадження освітньої діяльності, приймати рішення щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості вищої освіти в Інституті.

5. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ОСВІТНЬО-НАУКОВИХ ПРОГРАМ

5.1. В Інституті функціонують механізми взаємодії, розподілу відповідальності щодо моніторингу, перегляду та вдосконалення освітнього процесу, освітніх компонент та освітньо-наукових програм:

- сектор підготовки наукових кадрів разом із групою забезпечення спеціальностей здійснює регулярний моніторинг якості викладання освітніх компонент за освітньо-науковими програмами через опитування (анкетування) здобувачів. Опитування проводиться продовж або наприкінці навчального семестру;

- оновлення змісту освітніх компонент відбувається після завершення вивчення дисциплін, перед початком наступного циклу їх викладання за ініціативою викладача (або викладачів) на підставі аналізу результатів підсумкового оцінювання, опитування здобувачів після завершення вивчення освітньої компоненти, з урахуванням тенденцій розвитку, основних досягнень та інноваційних практик у досліджуваній галузі. Перегляд змісту освітніх компонент проводиться на засіданні групи забезпечення спеціальностей, погоджується з гарантом освітньо-наукової програми та рекомендується до затвердження рішенням груп забезпечення спеціальності, затверджується заступником директора з наукової роботи (згідно з Положенням про групи забезпечення спеціальності 205 Лісове господарство в УкрНДІЛГА, Положенням про робочу програму навчальної дисципліни в УкрНДІЛГА);

- питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) освітньо-наукових програм, розглядаються робочою групою із залученням членів проектної групи, груп забезпечення спеціальностей, здобувачів вищої освіти, випускників, академічної спільноти, стейкхолдерів;

- групи забезпечення спеціальностей, проектні групи, сектор підготовки наукових кадрів, перший заступник директора з наукової роботи у разі потреби можуть ініціювати перегляд, внесення змін і доповнень до документів, що забезпечують провадження освітнього процесу;

- відповідно до освітньо-наукових програм викладачі наповнюють зміст навчальних дисциплін, вносять необхідні зміни та корективи до робочих програм, самостійно обирають методи навчання і викладання задля

ефективного засвоєння знань, набуття програмних результатів навчання, терміни поточного та підсумкового контролю, умови оцінювання, проводять заняття із застосуванням сучасних інформаційних технологій, научних матеріалів;

- сектор підготовки наукових кадрів здійснює моніторинг робочих програм навчальних дисциплін, навчально-методичних матеріалів;

- здобувач має право вибирати вибіркові дисципліни за навчальним планом будь-якої освітньо-наукової програми, що реалізується в Інституті. Для формування груп аспірантів з метою вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік завідувач сектору підготовки наукових кадрів і керівник групи забезпечення спеціальності у період листопад–грудень ознайомлюють аспірантів з Каталогом вибірових навчальних дисциплін та надають їм науково-методичні матеріали, робочі програми, силабуси навчальних дисциплін, інформація про які оприлюднена на сайті Інституту. Кількість кредитів вибірових дисциплін має бути не менше 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС (згідно з Положенням про порядок та умови вибору аспірантами вибірових дисциплін в УкрНДІЛГА).

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ УМОВ І РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Забезпеченість необхідними ресурсами для реалізації освітнього процесу в Інституті відповідає діючим ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

6.2. Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення занять, приладами та лабораторним обладнанням, необхідним для реалізації освітньо-наукової програми, комп'ютерним класом відповідає потребі (100%).

6.3. Роботу інформаційної системи Інституту забезпечує наявність необмеженого доступу до мережі Інтернет для здобувачів і викладачів, локальної комп'ютерної мережі за допомогою безкоштовного Wi-Fi.

6.3 В Інституті діє зареєстрований веб-сайт uriffm.org.ua, що має двомовний інтерфейс з мультимедійною підтримкою, та поглиблену систему надання інформації.

6.4 Комп'ютерне моделювання та статистичний аналіз здійснюється в ліцензованих програмах MS Office. Також під час підготовки докторів філософії використовується геопортал «Ліси України» – веб-ресурс надання публічного та авторизованого доступу користувачам до інформації про ліси України.

6.5 Лабораторна база представлена спеціалізованими відділами: лісівництва та економіки лісового господарства; лісовідновлення та захисного лісорозведення; інвентаризації лісів, моніторингу, сертифікації та лісовпорядкування; новітніх інформаційних технологій; ентомології, фітопатології та фізіології; селекції, генетики та біотехнології, оснащеними мікроскопами, фітопатологічними та ентомологічними колекціями тощо.

Інститут має власну науково-дослідну базу для проведення польових досліджень – йому підпорядковано два філіали, шість науково-дослідних станцій, дослідний лісгосп, в лісовому фонді яких зосереджено понад 500 унікальних стаціонарних науково-дослідних об'єктів, які розташовані в різних регіонах України, що дає можливість здобувачам ефективно здійснювати комплексні дослідження лісів у різних природних зонах за єдиною методикою..

6.6 Всі освітні компоненти освітньо-наукової програми забезпечені навчально-методичними матеріалами, науково-методичною літературою. На офіційному веб-сайті Інституту розміщена вся необхідна інформація про освітньо-наукову діяльність, що провадиться в Інституті, яка постійно актуалізується.

6.7 Бібліотечний фонд багатогалузевий, нараховує понад 120 тис. примірників вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, у т.ч. рідкісних і спеціальних видань науково-технічної літератури, звітів з науково-дослідних робіт Інституту, авторефератів дисертацій, дисертацій, журналів і газет.

6.8 Паперові примірники освітньо-наукових програм, навчальних планів, робочих програм, силабусів, навчально-методичних матеріалів з дисциплін знаходяться у секторі підготовки наукових кадрів, групах забезпечення спеціальності.

6.9 Розклад занять за спеціальностями та курсами (роками навчання), знаходяться у секторі підготовки наукових кадрів, групах забезпечення спеціальностей і розміщені на інформаційних стендах для ознайомлення аспірантів.

6.10 Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів підтверджується документами про відповідність приміщень санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, нормам з охорони праці, забезпечується за взаємодії головного фахівця з охорони праці з підрозділами Інституту, відповідальними за навчальні приміщення. Лабораторне обладнання регулярно проходить метрологічну перевірку.

6.11 Створено комісію з питань безпечної та надійної експлуатації виробничих будівель і споруд Інституту, розроблена та впроваджена інструкція з охорони праці при проведенні польових науково-дослідних робіт.

6.12 Безпека провадження освітнього процесу в Інституті забезпечується сектором підготовки наукових кадрів, виробничим відділом, відділом кадрів, юридичного забезпечення та внутрішнього аудиту.

7. ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО КОНТИНГЕНТАЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1 Якісний набір здобувачів вищої освіти забезпечується за рахунок:

- заохочення студентів до участі в наукових дослідженнях Інституту, у тому числі за проходження практики на базі науково-дослідної мережі інституту, що створено в Інституті спільно із закладами вищої освіти;
- проведення агітаційної роботи серед випускників профільних вищих

навчальних закладів;

- підбору вступників до аспірантури під час проведення предметних олімпіад на базі закладів вищої освіти;
- ретельного підбору випускників вузів до навчання в аспірантурі.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА.

8.2. На початку викладення кожної навчальної дисципліни викладач знайомить здобувачів зі змістом, очікуваними результатами навчання, а також критеріями оцінювання.

8.3. Процедура оцінювання повинна відповідати таким вимогам:

- проводитися для оцінювання набуття результатів навчання згідно з освітньо-науковими програмами;
- бути об'єктивною;
- мати чіткі й оприлюднені критерії оцінювання;
- відповідати призначенню: поточний, модульний, підсумковий (семестровий) контроль.

8.4. Поточний (тематичний) контроль – це контроль під час аудиторних занять з метою перевірки рівня підготовки здобувачів до лабораторних, практичних занять, забезпечення зворотного зв'язку та мотивації здобувачів у процесі навчання. Проводиться у формі усного опитування на практичних заняттях.

8.5. Модульний контроль – це контроль після закінчення вивчення змістового модулю. Проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого та засвоєного матеріалу).

8.6. Підсумковий (семестровий) контроль є обов'язковою формою оцінювання навчання здобувачів. Він проводиться відповідно до навчального плану у формі семестрового екзамену або заліку. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована), питання для поточного і підсумкового контролю, критерії оцінювання здобувачів визначаються в робочій програмі навчальної дисципліни та силабусі.

8.7. Семестровий екзамен проводиться як контрольний захід у письмовій формі (з використанням екзаменаційних білетів) з наступною усною відповіддю на питання білету. Залік проводиться як контрольний захід шляхом усного опитування за програмними питаннями з навчальної дисципліни.

8.8. Контроль виконання здобувачем самостійної роботи проводиться під час його поточного, модульного оцінювання.

8.9. Оцінювання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни відбувається за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС. В основу системи оцінювання успішності здобувачів покладено поточний (тематичний), модульний та підсумковий контроль. Загальна семестрова оцінка формується шляхом

підсумовування балів, отриманих здобувачем впродовж семестру за виконання поточного, модульного контролю та складання семестрового екзамену (заліку).

8.10. Атестація здобувачів вищої освіти, що навчаються за відповідною освітньо-науковою програмою, здійснюється шляхом публічного захисту наукових досягнень у формі дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Метою атестації здобувачів вищої освіти є визначення відповідності фактичного рівня набутих знань, умінь і навичок програмним компетентностям (загальним, фаховим) та результатам навчання.

8.11. Терміни проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки здобувачів та графіком освітнього процесу.

9. КАДРОВІ ВИМОГИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

9.1. Організація роботи наукових і науково-педагогічних співробітників здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА.

9.2. Кадрові вимоги до забезпечення провадження освітньої діяльності визначаються Положенням про групи забезпечення спеціальності 205 Лісове господарство УкрНДІЛГА, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

9.3. Освітня діяльність за освітньо-науковими програмами в Інституті забезпечується науковими та науково-педагогічними працівниками, що працюють за основним місцем роботи та за сумісництвом. Підбір викладачів здійснюється з урахуванням їх кваліфікації, що підтверджується науковою, науково-педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю не менш, як за сімома видами чи результатами, переліченими у Ліцензійних умовах. Враховується досвід роботи викладачів, наукові доробки за змістом дисциплін, що викладаються, для забезпечення досягнення визначених програмою цілей, компетентностей і програмних результатів навчання, успішної реалізації освітньо-наукової програми. Склад викладачів кожної групи забезпечення спеціальності розглядається та обговорюється на їх засідання, затверджується наказом директора Інституту.

9.4. По закінченню навчального року із залученням групи із забезпечення якості освіти проводиться аналіз та оцінювання діяльності груп забезпечення спеціальностей і викладачів навчальних дисциплін.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ

10.1. З метою підвищення науково-педагогічного рівня, вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду викладачі проходять:

- стажування у наукових установах та вищих навчальних закладах як України, так і за кордоном;

- короткострокове підвищення кваліфікації (згідно договорів про співпрацю із закладами вищої освіти, іншими установами шляхом участі у роботі семінарів, семінарів-тренінгів, круглих столів, всеукраїнських та міжнародних конференцій тощо), яке передбачає комплексне вивчення актуальних наукових проблем у відповідній галузі науки, вітчизняного та зарубіжного досвіду.

11. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

11.1. Система організації освітньої діяльності в Інституті забезпечує можливість реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу.

11.2. Порядок здійснення академічної мобільності учасниками освітнього процесу визначено Законом України «Про вищу освіту» та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 № 579.

11.3. Академічна мобільність – можливість навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами, без відрахування чи звільнення з основного місця навчання чи роботи.

11.4. Основними завданнями академічної мобільності є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новими методами досліджень, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;

- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень;

- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин і зв'язків з іншими країнами.

11.5. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі:

- міжнародних договорів про наукове співробітництво;

- міжнародних програм і проектів;

- договорів про співробітництво між Інститутом з вітчизняними або іноземними науковими установами (вищими навчальними закладами) та їх структурними підрозділами;

- власної ініціативи учасників освітнього процесу – наукового співробітника (викладача) або здобувача, підтриманої адміністрацією Інституту, на основі індивідуального запрошення.

11.6. Для реалізації права на академічну мобільність здобувачі можуть бути направлені Інститутом на стажування (отримання додаткових наукових консультацій та/або засвоєння навчальних дисциплін в рамках виконання

освітньо-наукової програми) до інших вітчизняних та/або закордонних вищих навчальних закладів або наукових центрів.

11.7. Академічна мобільність здобувачів Інституту спрямована на підвищення якості вищої освіти, набуття практичного досвіду, нових унікальних професійних навичок і компетентностей, удосконалення володіння іноземними мовами, забезпечення конкурентоспроможності на українському та міжнародному ринках праці.

11.8. Академічна мобільність наукових співробітників (викладачів) Інституту спрямована на підвищення кваліфікації в контексті глобальних трендів розвитку науки, ефективності наукових досліджень і гармонізації стандартів вищої освіти, набуття досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань вищої освіти та наукових досліджень, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

11.9. Формами академічної мобільності для аспірантів, що здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Інституті, є наукове стажування, участь у проектах.

11.10. Формами академічної мобільності викладачів є:

- участь у спільних проектах;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

12. ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНСТИТУТІ

12.1. Якість провадження освітнього процесу визначається такими внутрішніми нормативними документами Інституту:

- Положення про організацію освітнього процесу в УкрНДІЛГА;
- Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в УкрНДІЛГА;
- Положення про освітньо-наукову програму в УкрНДІЛГА;
- Положення про групи забезпечення спеціальності 205 Лісове господарство в УкрНДІЛГА;
- Положення про робочу програму навчальної дисципліни в УкрНДІЛГА;
- Положення про індивідуальний навчальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в УкрНДІЛГА;
- Положення про силабус навчальної дисципліни в УкрНДІЛГА;
- Положення про порядок та умови вибору аспірантами вибіркового дисциплін в УкрНДІЛГА;
- Положення про приймальну комісію УкрНДІЛГА;
- іншими нормативними документами.

12.2. Документи оприлюднено відповідно до норм про доступ до публічної інформації.

13. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ

13.1. Публічність інформації про діяльність Інституту забезпечується згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

На офіційному сайті Інституту розміщуються:

- Статут УкрНДІЛГА;
- Стратегія розвитку УкрНДІЛГА;
- Склад керівних органів УкрНДІЛГА;
- Положення про Вчену раду УкрНДІЛГА;
- Положення про Методичну комісію УкрНДІЛГА;
- інформація про наукову діяльність Інституту (напрями наукової, інноваційної, міжнародної діяльності), наукові підрозділи, спеціалізовані вчені ради, Раду молодих вчених, видання тощо;
- документи Інституту, пов'язані із організацією освітнього процесу: освітньо-наукові програми, навчальні плани, нормативні документи Інституту з освітньо-наукової діяльності, каталоги вибіркових дисциплін, силабуси, проекти освітньо-наукових програм для обговорення, нормативно-правова база з підготовки кадрів, результати анкетування здобувачів; правила прийому до аспірантури на поточний рік, програми вступних іспитів;
- інформація про платні послуги, що надає Інституту на договірних засадах;
- перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах;
- інформація щодо проведення тендерних процедур (за потреби).

13.2. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті Інституту, систематично оновлюється.

14. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

14.1. Викладачі у своїй діяльності зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. Особи, які навчаються Інституті, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньо-наукової програми, дотримуючись академічної доброчесності, та досягати відповідного рівня результатів навчання.

14.2. Директор Інституту визначає основні принципи й механізми забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

14.3. Управління процесом дотримання академічної доброчесності покладено на першого заступника директора з наукової роботи Інституту.

14.4. Контроль за дотриманням академічної доброчесності в освітній діяльності Інституту та інформування здобувачів вищої освіти й співробітників про неприпустимість порушення академічної доброчесності, а також реалізація

заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здобувачами вищої освіти на третьому рівні вищої освіти проводиться сектором підготовки наукових кадрів.

Наказом директора Інституту призначається особа, відповідальна за організацію перевірки дисертаційних робіт аспірантів на плагіат.

14.5. Система запобігання та виявлення академічного плагіату на третьому (освітньо-науковому) рівні включає:

- включення до програми навчальної дисципліни «Публікаційна активність і наукометричні бази даних» модулів з академічної доброчесності, академічного письма, етичного кодексу ученого;

- високу вимогливість і принциповість наукових керівників щодо неприпустимості академічного плагіату у дисертаційних дослідженнях докторів філософії;

- багатоступеневе рецензування наукових звітів аспірантів під час проміжних років навчання (науковий керівник – рецензент – група забезпечення спеціальності);

- у випадку виявлення низького рівня оригінальності наданих матеріалів, науковий керівник попереджає про це здобувача та ініціює рішення про недопущення роботи до звітування/захисту та її доопрацювання;

- технічну перевірку дисертаційних робіт, підготовлених до захисту, на плагіат за допомогою спеціалізованих програмних заходів, в тому числі інтернет-систем, з представниками яких у Інституту на момент перевірки укладено угоду про співробітництво, а також за допомоги пошукових інтернет-сервісів. Використання будь-якого способу перевірки не виключає можливість використання іншого (інших) способів.

14.6. Популяризація принципів академічної доброчесності, інформування здобувачів вищої освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізацію заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності має проводитися шляхом створення відповідних інформаційних ресурсів на сайті Інституту, участі в програмах підвищення кваліфікації, тренінгах в рамках всеукраїнських і міжнародних проектів з академічної доброчесності.

14.7. Різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін і належного оформлення цитування;

- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін і належного оформлення цитування;

- представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів і «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими

частинами тексту.

14.8. Основними завданнями запобігання плагіату в Інституті є формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань, дотримання норм законодавства про авторське право та покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату.

14.9. Запобігання плагіату в Інституті здійснюється шляхом контролю зі сторони викладачів, наукових керівників здобувачів за правильним оформленням посилання на джерела інформації в разі запозичень ідей, тверджень, відомостей у всіх видах робіт здобувачів (повідомлень, презентацій, рефератів, звітів, виступів на конференціях, публікацій).

14.10. Дотримання академічної доброчесності викладачами передбачає:

- посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову та науково-педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності аспірантами;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

14.11. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної та наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

14.12. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу або наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки

результатів навчання здобувачів вищої освіти.

14.13. Виявлення фактів плагіату в роботах здобувачів вищої освіти може бути підставою для розгляду питання щодо можливості подальшого перебування даної особи в аспірантурі.

14.14. Відповідальність за виявлення та наявність академічного плагіату у наукових звітах, дисертаційних роботах здобувачів несуть: здобувач – автор роботи, науковий керівник здобувача вищої освіти, керівник групи забезпечення спеціальності.

14.15. Будь-який учасник освітнього процесу, що став свідком або має серйозну підозру вважати, що стався факт порушення академічної доброчесності, може подати офіційну скаргу на ім'я директора Інституту. Наказом директора створюється комісія (не більше 5 осіб), до складу якої входить керівник групи забезпечення спеціальності 205 Лісове господарство, завідувач сектору підготовки наукових кадрів, науково-педагогічні працівники.

14.16. Комісія вивчає надану заяву, наведені факти, проводить опитування учасників процесу щодо порушення академічної доброчесності та складає звіт. На підставі звіту директор Інституту приймає рішення про винуватість або невинуватість особи, на яку було подано скаргу, та притягнення її до відповідальності або застосування заходів дисциплінарного, виховного характеру.

14.17. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні, наукові співробітники та здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

15. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Усі зміни та доповнення до цього Положення розглядаються та затверджуються на засіданні Вченої ради Інституту.